

## SYLABUS

Predmet: **Genius loci a geopolitické aspekty rozvoje přeshraničního regionu SR - ČR**

Vyučujúci: **Prof. PaedDr. Jaroslav Vencálek, CSc.**

mobil:+420 731 505 363

E-mail: jaroslav.vencalek@osu.cz

Študijný program: **Politológia**

Ročník: **1.stupeň**

Semester: **zimní**

**Forma ukončenia (požiadavky):**

Aktívna účasť na seminároch, max. 3 absencie (za 4. absenciu sa píše seminárna práca), pri viac ako 6 absenciách študent nesplnil podmienky pre ukončenie predmetu, napísanie 2 testov (každý min. na 30 bodov z 60 možných)

**Počet kreditov: 4 (PO)**

**Bodovanie písomiek:**

Za 1 písomku:

A: 60 -55 bodov

B: 54-50 bodov

C: 49-45 bodov

D: 44-39 bodov

E: 38-30 bodov

FX: menej ako 30 bodov

Za obe písomky:

A: 120-109 bodov

B: 108-99 bodov

C: 98-89 bodov

D: 88-77 bodov

E: 76-60 bodov

FX: menej ako 60 bodov

**čl. 18 ods. 4:**

Hodnotenie skúšky alebo hodnoteného zápočtu známku sa uskutočňuje spravidla na základe celkovej percentuálnej úspešnosti študenta podľa klasifikačnej stupnice, ktorú tvorí šesť klasifikačných stupňov:

A (100 – 92 %) – výborne (vynikajúce výsledky: numerická hodnota 1);

B (91 – 84 %) – veľmi dobre (nadpriemerné výsledky: 1,5);

C (83 – 76 %) – dobre (priemerné výsledky: 2);

D (75 – 65 %) – uspokojivo (prijateľné výsledky: 2,5);

E (64 – 50 %) – dostatočne (výsledky spĺňajú minimálne kritériá: 3);

FX (49 a menej %) – nedostatočne (vyžaduje sa ďalšia práca: 4).

**Témy prednášok:**

### **08. 10. 2020 (08,00 – 10,30 hodín)**

- 1.- 3. Genius loci jako součást nového paradigmatického přístupu ke studiu krajinné reality. Přeshraniční region SR – ČR ve světle holistických principů studia krajiny. Genius přeshraničního regionu Slovenská republika – Česká republika jako fenomén přeshraniční, nadregionální a mezinárodní spolupráce. Hranice Slovenské republiky a hranice České republiky ve světle politologických přístupů.

### **22. 10. 2020 (08,00 – 10,30 hodín)**

4. Genius loci Moravskoslezského kraje: Průmyslové Ostravsko a geopolitické aspekty rozvoje přeshraničního regionu SR - ČR.

5. Genius loci Moravskoslezského kraje: České Slezsko a geopolitické aspekty rozvoje přeshraničního regionu SR - ČR.
6. Genius loci Žilinského kraje: Kysuce a Žilinská kotlina a jejich geopolitické aspekty rozvoje přeshraničního regionu SR – ČR.  
Genius loci Žilinského kraje: Orava, Turiec a Liptov a jejich geopolitické aspekty rozvoje přeshraničního regionu SR – ČR.

#### **05. 11. 2020 (08,00 – 10,30 hodin)**

7. Genius loci Zlínského kraje: Vsetínsko a Zlínsko a jejich geopolitické aspekty rozvoje přeshraničního regionu SR – ČR.
8. ;Genius loci Zlínského kraje: Uherskohradištsko a Kroměřížsko a jejich geopolitické aspekty rozvoje přeshraničního regionu SR – ČR.
9. Genius loci Trenčianského kraje: střední Pováží a Myjavsko a jejich geopolitické aspekty rozvoje přeshraničního regionu SR – ČR.
- . Genius loci Trenčianského kraje: Bánovcecko a region horní Nitry a jeho geopolitické aspekty rozvoje přeshraničního regionu SR – ČR.

#### **19. 11. 2020 (08,00 – 10,30 hodin)**

10. Genius loci Jihomoravského kraje: Hodonínsko a Břeclavsko a jejich geopolitické aspekty rozvoje přeshraničního regionu SR – ČR.
11. Genius loci Jihomoravského kraje: jižní Morava a Brněnsko a jejich geopolitické aspekty rozvoje přeshraničního regionu SR – ČR.
12. Genius loci Trnavského kraje: okolí Skalice, Senice, Trnavy a jejich geopolitické aspekty rozvoje přeshraničního regionu SR – ČR.  
Genius loci Trnavského kraje: okolí Piešťan, Hlohovce, Galanty, Dunajské Stredy a jejich geopolitické aspekty rozvoje přeshraničního regionu SR – ČR.

#### **17. 12. 2020 (08,00 – 08,45 hodin)**

13. Genius loci a nové pohledy na organizaci a řízení společenského prostoru v demokratických podmínkách rozvoje krajiny

#### **Témy seminářů:**

#### **08.10. 2020 (10,40 – 11,25 hodin)**

1. **Zadání prací, harmonogram seminářů v semestru, požadavky na splnění podmínek úspěšného zakončení předmětu.**

#### **22. 10. 2020 (10,40 – 13,10 hodin)**

- 2., 3., 4. **Hranice Slovenské republiky jako geopolitický fenomén středoevropského prostoru.  
Hranice České republiky jako geopolitický fenomén středoevropského prostoru.  
Genius přeshraničního regionu Slovenská republika – Česká republika jako  
fenomén přeshraniční, nadregionální a mezinárodní spolupráce. Genius loci**

#### Literatúra:

**Krejčí, O.:** Geopolitika stredoevropského priestoru / Pohľad z Prahy a Bratislavy. Praha: Professional Publishing, 2010, 400 s. ISBN 978-80-7431-018-8. s. 261 – 290.

**Vencálek, J.:** Genius loci jako součást nového paradigmatického přístupu ke studiu krajinné reality. In: Acta Geographica Universitatis UK Bratislava. č. 52 (2009), s. 31–37. ISBN 978-223-2714-5, ISSN 0231-715X.

**Vencálek, J.** Přeshraniční region ČR – SR ve světle holistických principů studia krajinné reality. In: Geografické aspekty stredoevropského priestoru. Brno: PdF MU, 2009, s. 11–15. ISBN 978-80-210-4947-5.

**Vencálek, J.** Genius loci jako postmoderní aspekt tvorby krajinných syntéz. In: Geografická revue UMB Banská Bystrica, roč. 4, č. 2 (2008) s. 123 – 130. ISSN 1336 – 7072.

**Vencálek, J.** Nepochopit genia loci, znamená nepochopit život človeka v krajine. In: Geografické informácie UKF Nitra, roč. 11 (2007), s. 213-217. ISBN 978-80-8094-137-6.

**Vencálek, J.:** Od vnímání různosti ke studiu genia loci krajiny a sociální kreativitě. In: Sociálna práca a globalizácia. Sládkovičovo: VŠ v Sládkovičove, 2007, s.36-39. ISBN 978-80-89267-04-0.

**Vencálek, J.:** Paradox nadbytku a nedostatku regionálního vnímání krajiny. In: Geografia v meniacom sa svete. Banská Bystrica: FPV UMB Banská Bystrica, 2006, s. 104-105. ISBN 80-969541-7-2.

**Vencálek, J.:** Vnímání genia loci krajiny jako základ rozvoje regionální identity. In: Trendy regionálneho a miestneho rozvoja na Slovensku. Bratislava: Ústav etnológie SAV – Centrum pre európsku politiku – katedra etnológie Nitra, 2007, s. 53-62. ISBN 978-80-88997-35-1.

### 05. 11. 2020 (10,40 – 13,10 hodin) I. test

#### 5., 6., 7. Moravskoslezského kraje (ČR) a genius loci Žilinského kraje (SR) a jejich geopolitické aspekty při fungování severní části hranice SR - ČR.

#### Literatúra:

**Ivanička, K.:** Slovensko / génus loci. Bratislava: Eurostav, 2000, kapitola 1. a 2. (str. 5-47) ISBN 80-968183-3-3.

**Vencálek, J.** Moravskoslezský kraj genius loci. Ostrava: Ostravská univerzita, 2005, 288 s. ISBN 80-7368-094-7.

**Vencálek, J.:** Žilinský kraj génus loci. Ružomberok: VERBUM, 2011, 210 s. ISBN 978-80-8084-714-2.

### 19. 11. 2020 (10,40 – 13,10 hodin)

#### 8., 9., 10. Genius loci Zlínského kraje (ČR) a Trenčianského kraje (SR) a jejich geopolitické aspekty při fungování střední části hranice SR – ČR.

#### Literatúra:

**Ivanička, K.:** Slovensko / génus loci. Bratislava: Eurostav, 2000, kapitola 3. a 4. (str. 48-66) ISBN 80-968183-3-3.

**Vencálek, J.:** Zlínský kraj genius loci. Ostrava: Ostravská univerzita, 2004, 202 s. ISBN 80-7042-997-6.

**Vencálek, J.:** Trenčiansky kraj génus loci. Nemšová: Tlačiareň J+K, 2010, 146 s. ISBN 978-80-969853-5-7.

## 17. 12. 2020 (08,55 – 11,25 hodin) II. test

### 11., 12., 13. Genius loci Trnavského kraje (SR) a Jihomoravského kraje (ČR) a jejich geopolitické aspekty při fungování jižní části hranice SR – ČR. Testy (II.) a závěrečné vyhodnocování

#### Literatúra:

- Ivanička, K.:** Slovensko / génus loci. Bratislava: Eurostav, 2000, kapitola 5. a 6. (str. 67-87) ISBN 80-968183-3-3.
- Vencálek, J.:** Jihomoravský kraj génus loci. Opava: Optys, 2007, 296s. ISBN 978-80-85819-64-9.
- Vencálek, J.** 2012. *Trnavský kraj genius loci*. Trnava : Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave, 2012. 183 s. ISBN 978-80-8105-423-5.

#### Literatúra:

- DAY, CH.** 2004. Duch & místo / Uzdravování našeho prostředí / uzdravující prostředí. Brno: ERA, 2004, 276 s. ISBN 80-86517-95-0.
- GEOGRAFICKÉ ROZHLEDY.** Časopis pro další vzdělávání v geografii. roč. 18, 2008/2009, č. 4 (monotematické číslo Genius loci).
- KOLEKTIV** 2008. Percepce krajiny a genius loci. Hradec Králové: Gaudeamus, 2008, 326 s. ISBN 978-80-7041-191-9.
- KREJČÍ, O.** 2010. Geopolitika středoevropského prostoru / Pohled z Prahy a Bratislavy. Praha: Professional Publishing, 2010, 400 s. ISBN 978-80-7431-018-8. s. 261 – 290.
- IVANIČKA, K.** 2000. Slovensko / génus loci. Bratislava: Eurostav, 2000, 158 s. ISBN 80-968183-3-3.
- PODRACKÝ, V.** 2004. Návrat k domovu / Manifest tradicionalizmu. Olomouc: Votobia, 2004. 144 s. ISBN 80-7220-206-3.
- PODRACKÝ, V.** 2016. Návrat k domovu / Řešení pro Evropu. Praha: Centrum české historie, 2016, 146 s. ISBN 978-80-88162-04-9.
- SCHAMA, S.** 2007. Krajina a paměť. Praha: Argo/Dokořán, 2007, 784 s. ISBN 978-80-7203 803-9, ISBN 978-80-7363-071-3.
- VENCÁLEK, J.** (2018): *Genius loci – faktor cezhraničnej spolupráce na slovensko-ukrajinskej hranici*. 2. rozšířené a doplněné vydání. [online], Prešov: Univerzitná knižnica Prešovskej univerzity v Prešove, 2018, 80 s. [cit. 2018-02-21] Dostupné na internete: <<https://www.pulib.sk/web/kniznica/elpub/dokument/Vencalek1>>. ISBN 978-80-555-1990-6.
- VENCÁLEK, J.** (2018): Vnímání kulturně-společenských procesů v kontextu genia loci (regionis) a ducha doby. In: S. Kopčáková, A. Kvokačka (ed.): *Súradnice estetiky, umenie a kultúry III / Európske estetické myslenie a umelecká tvorba a premene, metamorfózy a ich relevancia*. Prešov: Prešovská univerzita v Prešove, s. 80-86. Publikácia bola vydaná elektronicky v digitálnej knižnici UK PU: [http://www.pulib.sk/web/kniznica/elpub/dokument /Kopcakova2](http://www.pulib.sk/web/kniznica/elpub/dokument/Kopcakova2), ISBN 978-80-555-1995-1.
- VENCÁLEK, J.** 2017. *Genius loci jako fenomén vnější sociální a územní koheze v kontextu rozvoje přeshraniční spolupráce SL – Ukrajina – PL / 2. rozšířené a*

*doplňené vydání*. Prešov : Vydavateľstvo Prešovskej univerzity, 2017. 110 s. ISBN 978-80-555-1833-6. (rozsah 7,7 AH)

**VENCÁLEK, J.** 2017. Fenomén hranice ako garant (nielen) európskej regionálnej rôznosti / Pracovný zošit I; Genius loci ako faktor cezhraničnej spolupráce na slovensko-ukrajinskej hranici / Pracovný zošit II. Prešov: ADIN s.r.o. pre Výzkumné centrum Slovenskej spoločnosti pre zahraničnú politiku a Filozofickú fakultu Prešovskej univerzity, 2017, 72 s. ISBN 978-80-89540-84-6, ISBN 978-80-89540-85-3 (rozsah 3,7 AH)

**VENCÁLEK, J.** 2017. Vliv genia loci východní fronty 1. světové války na rozvoj přeshraniční spolupráce ve slovensko-polsko-ukrajinském příhraničním regionu. In *Annales Scientia Politica* [online]. 2017, roč. 6, čís. 1 [cit. 2016-12-23], s. 57–62. Dostupné na internetu: <http://www.unipo.sk/filozoficka-fakulta/ipol/asp/1-2017/>. ISSN 1339-0732. (rozsah 0,65 AH)

**VENCÁLEK, J.** 2016. *Genius loci jako fenomén vnější sociální a územní koheze v kontextu rozvoje přeshraniční spolupráce Slovensko – Ukrajina - Polsko*. Prešov : Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove, edice Opera socialia 4/2016. 91 s. ISBN 978-80-555-1641-7.

**VENCÁLEK, J.** 2014. Proměny genia loci slovensko-českého příhraničního regionu na příkladu Západobeskydského podhůří. In: *Geografické informácie*. ISSN 1337-9453, 2014, roč. 18, č. 2, s. 204-213.

**VENCÁLEK, J.** 2014. Génus Bardejova a jeho okolia ako časť šarišského regiónu vo vzťahu k potenciálu rozvoja cestovného ruchu v slovensko-poľskom pohraničí. In: V. BENČ a V. DUDINSKÝ, eds. *Výzvy a príležitosti pre rozvoj slovensko-poľskej cezhraničnej spolupráce*. Krosno : Arete, 2014. ISBN 978-83-62540-72-3, s. 97-114.

**VENCÁLEK, J.** 2014. Znalost genia loci jako cesta k rozvoji globálního světového étosu: regionální příklad za slovensko-českého příhraničního regionu. In: M. DVORSKÝ, eds. *Regionálne cennosti / Práca s regionalikami a ich využitie pri vzdelávaní žiakov základných a stredných škôl*. Prievidza : Hornonitrianská knižnica v Prievidzi, 2014. ISBN 978-80-85144-39-0, ISBN 978-80-85144-39-0, s. 8-16.

**VENCÁLEK, J.** 2014. Genius loci (regionis) jako atraktor prostorově-politických systémů 21. století. In: R. IŠTOK, A. MADZIKOVÁ, eds. *Priestorovo-politické systémy na začiatku 21. storočia a perspektívy ich vývoja*. Prešov : Prešovská univerzita v Prešove, 2014. ISBN 978-80-555-1177-1, s.24–42.

**VENCÁLEK, J.** 2014. Univerzitní studia genia loci jako potenciální zdroj inovací rozvoje měst a regionů. In P. KÓNYA eds. *Univerzita v kontexte zmien: Zborník príspevkov z medzinárodnej vedeckej konferencie konanej 28. – 30. novembra 2012 v Prešove*. Prešov : Prešovská univerzita v Prešove, 2014. ISBN 978-80-555-1279-2, s. 181-188.

**VENCÁLEK, J.** 2013. *Slovensko-český cezhraničný región: Genius loci*. Prešov : Prešovská univerzita v Prešove, 2013. 424 s. ISBN 978-80-555-0862-7.

**VENCÁLEK, J.** 2013. *Moravskoslezský kraj – krajinné proměny / The Moravian-Silesian Region – A Landscape in Change*. Ostrava : Moravskoslezský kraj, Krajský úřad v Ostravě, 2013. 296 s. ISBN 978-80-87503-29-4.

**VENCÁLEK, J.** 2013. Genius loci a kulturní hybridizace jako inovační impuls rozvoje cestovního ruchu / Genius loci and cultural hybridization as innovation impulses of development of tourism In *Studia Turistica* [online]. 2013, roč. 4, č. 1 [cit. 2013-06-27], s. 37-42. Dostupné na internetu: <https://www.vspj.cz/soubory/download/id/2118>. ISSN 1804-252X.

**VENCÁLEK, J.** 2013. Západocivilizační sociálně-etická dimenze vnímání společenské reality v 21. století. In: R. IŠTOK a I. KOZÁROVÁ, eds.

*Geokonfliktológia: zborník*. Prešov: Prešovská univerzita v Prešove, s. 23-39. ISBN 978-80-555-0929-7.

**VENCÁLEK, J.** 2012. *Trnavský kraj genius loci*. Trnava : Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave, 2012. 183 s. ISBN 978-80-8105-423-5.

**VENCÁLEK, J.** 2012. Inovativní koncept genia loci (regionis) a globalizace. In *Globalizácia a vzdelávanie učiteľov alebo koľko globalizácie unesie učiteľ*. Bratislava : Pedagogická fakulta Univerzity Komenského, 2012. ISBN 978-80-223-3188-3. s. 111–118.

**VENCÁLEK, J.** 2012. O potřebě lokálních, regionálních a globálních sociálně-politických managementů krajiny. In *Kríza v politike – politika v kríze / Zborník z medzinárodnej vedeckej konferencie konanej v dňoch 15. – 16. Február 2012*. Prešov : Prešovská univerzita v Prešove, 2012. ISBN 978-80-555-0692-0. s. 15–20. Dostupné na internete: <http://www.pulib.sk/web/kniznica/elpub/dokument/Dudinska1/subor/tiraz>

**VENCÁLEK, J.** 2011. Žilinský kraj génus loci. Ružomberok: VERBUM, 2011, 210 s. ISBN 978-80-8084-714-2.

**VENCÁLEK, J.** 2011. Vliv génia loci na rozvoj cestovního ruchu v česko-slovenském příhraničním regionu. In: *Regionální rozvoj a cestovní ruch*. Jihlava: Vysoká škola polytechnická, 2011. s. 349-356. ISBN 978-80-87035-44-3.

**VENCÁLEK, J.** 2010. Trenčiansky kraj génus loci. Nemšová: Tlačiareň J+K, 2010, 146 s. ISBN 978-80-969853-5-7, s.7 – 101.

**VENCÁLEK, J.** 2009. Genius loci jako součást nového paradigmatického přístupu ke studiu krajinné reality. In: *Acta Geographica Universitatis UK Bratislava*. č. 52 (2009), s. 31 – 37. ISBN 978-223-2714-5, ISSN 0231-715X.

**VENCÁLEK, J.** 2009. Přeshraniční region ČR – SR ve světle holistických principů studia krajinné reality. In: *Geografické aspekty středoevropského prostoru*. Brno: PdF MU, 2009, s. 11 – 15. ISBN 978-80-210-4947-5.

**VENCÁLEK, J.** 2009. Od genia loci k vizím o regionálním rozvoji. In: *Scientific skript FPVMV UMB Banská Bystrica*. sv. 8(2009), s.165 – 172. ISBN 978-80-8083-847-8.

**VENCÁLEK, J.** 2008. Genius loci jako postmoderní aspekt tvorby krajinných syntéz. In: *Geografická revue UMB Banská Bystrica*, roč. 4, č. 2 (2008) s. 123 – 130. ISSN 1336 – 7072.

**VENCÁLEK, J.** 2008. Fraktální pojetí nové evropské celistvosti a genius loci. In: *Kognice2008*. Hradec Králové: FIM Univerzita Hradec Králové, 2008. s.50-59. ISBN 978-80-7041-023-3.

**VENCÁLEK, J.** 2007. Nepochopit genia loci, znamená nepochopit život člověka v krajině. In: *Geografické informácie UKF Nitra*, roč. 11 (2007), s. 213-217. ISBN 978-80-8094-137-6.

**VENCÁLEK, J.** 2007. Od vnímání různosti ke studiu genia loci krajiny a sociální kreativité. In: *Sociálna práca a globalizácia*. Sládkovičovo: VŠ v Sládkovičove, 2007, s.36-39. ISBN 978-80-89267-04-0.

**VENCÁLEK, J.** 2007. Jihomoravský kraj genius loci. Opava: Optys, 2007, 296 s. ISBN 978-80-85819-64-9.

**VENCÁLEK, J.** 2007. Vnímání genia loci krajiny jako základ rozvoje regionální identity. In: *Trendy regionálneho a miestneho rozvoja na Slovensku*. Bratislava: Ústav etnológie SAV – Centrum pre európsku politiku – katedra etnológie Nitra, 2007, s. 53-62. ISBN 978-80-88997-35-1.

**VENCÁLEK, J.** 2006. Paradox nadbytku a nedostatku regionálního vnímání krajiny. In: *Geografia v meniacom sa svete*. Banská Bystrica: FPV UMB Banská Bystrica, 2006, s. 104-105. ISBN 80-969541-7-2.

**VENCÁLEK, J.** 2005. Moravskoslezský kraj genius loci. Ostrava: Ostravská univerzita, 2005, 288 s. ISBN 80-7368-094-7.

**VENCÁLEK, J.** 2004. Zlínský kraj genius loci. Ostrava: Ostravská univerzita, 2004, 202 s. ISBN 80-7042-997-6.